

POVABILO na 38. zborovanje ZZDS - *Zgodovina izobraževanja*

CALL FOR PAPERS – The 38th Assembly of the Historical Association of Slovenia

– Conference – *History of Education Slovenia*

Ravne na Koroškem, 28. do 30. septembra 2016

Zveza zgodovinskih društev Slovenije ZZDS

Historical Association of Slovenia HAS, Ljubljana

Koroško zgodovinsko društvo

Carinthian Historical Society, Ravne na Koroškem

Slovence kot narod sta oblikovala slovenski jezik in tiskana knjiga, nič manj pa izobraževanje in šola. Zgodovino izobraževanja, pa tudi vzgoje in šolstva skozi stoletja predstavljajo različni formalni in neformalni načini prenosa kulturnih vrednot in znanja na mlajšo generacijo pa tudi procese, ki jih danes označujemo kot vseživljenjsko učenje. Pri tem ne gre spregledati močnega prepletanja vzgoje v družini in vzgojnih vplivov družbe, lastnih želja posameznikov po znanju in pestrosti idejnih vplivov ter državne in cerkvene vloge pri tem. Kako se je pri izobraževanju kazalo njihovo medsebojno sodelovanje in kako podpora ali odpori posameznim izobraževalnim pristopom in usmeritvam?

Zgodovina izobraževanja - 38. zborovanje ZZDS

38. zborovanje ZZDS se bo tako spraševalo kako so prevladujoče pedagoške ideje časa in širšega evropskega prostora zaznamovale posamezne slovenske pokrajine in njihov razvoj na področju vzgoje in izobraževanja, kako so vplivale na šolanje pozneje odločujočih posameznikov in pripomogle k širjenju pismenosti na prostoru današnje Slovenije in sosednjih dežel od antike naprej? Kako smo Slovenci v posameznih deželah habsburške monarhije z razvojem ljudskega šolstva od konca 18. stoletja v sto letih postali splošno pismen narod? Kakšno vlogo sta imela šola in sčasoma bolj izobraženi Slovenci - med njimi šolani ljudje in izobraženci - pri kulturnem in narodnostnem razvoju? Kako pomembna je bila za nas - ob avstrijskih univerzah - vloga univerzitetnih središč severne Italije in Nemčije do 1918 in kakšen je poznejši mednarodni izobraževalni vpliv na Slovence? Katere pedagoške usmeritve so bile na Slovenskem odločilne in prevladujoče, katere pa le obrobne in zakaj?

Kako je na razvoj šolstva vplivala bližina kulturnih in gospodarskih središč, kakšna je bila pri šolskem razvoju vloga gospodarstvenikov, politikov, duhovščine? Prva slovenska knjiga je pravzaprav učbenik.

Kakšno izobraževalno, jezikovno in kulturno vlogo so imele **slovenske šolske knjige** za različne šolske predmete in stopnje izobraževanja skozi čas? Lahko še kaj novega dodamo o jezikih poučevanja na Slovenskem, jezikovni politiki in uveljavljanju slovenščine kot materinščine v šoli pa tudi o izobraževanju narodnostnih manjšin? Kakšen vpliv je imelo **izobraževanje za poklic** in kakšno **šolanje za industrijo**? Koliko je **tehnična inteligenca**, pa tudi različno tehnično izobraževanje sooblikovalo gospodarski, kulturni in politični razvoj posameznih področij? Je vloga učiteljic in učiteljev pri delu za razvoj Slovencev spregledana ali vidna le pri podrobnejšem razvoju posameznih krajev? Kako odločujoč je bil delež učiteljic pri prosvetnem delu za narod? Vloga čustev v šoli in v izobraževanju nasploh ni ena od osrednjih tem raziskav. Je to upravičeno?

Tematski sklopi: Za vprašanja zgodovine izobraževanja, ki jih bodo predavatelji na zborovanju obravnavali s pomočjo novih virov in/ali njihove sveže analize, predlagamo različne tematske sklope. Prvi je lahko idejno teoretski (humanistični in družboslovni pogledi na izobraževanje), drugi je osredotočen na šolo kot ustanovo, tretji na vsebino pouka in spreminjajoče se šolsko znanje pa tudi različne oblike zunajšolskega in zlasti neformalnega izobraževanja, četrti analizira vlogo učiteljev in učiteljic oz. tistih, ki izobražujejo in peti predstavlja učence oziroma vse, ki se izobražujejo. Šesti tematski sklop bo namenjen nekdanjim, še bolj pa današnjim pogledom na pouk zgodovine v šoli.

1. **Pedagoška misel skozi čas: pedagoški klasiki in slovenski teoretiki vzgoje in izobraževanja**
2. **Šola kot ustanova: šolski prostor, izobraževalna, kulturna in vzgojna dejavnost šol**
3. **Pestre poti od šolanja k izobrazbi: neformalno izobraževanje, tehnično izobraževanje, šolanje za poklic, industrijski razvoj in izobraževanje ...**
4. **Podoba učitelja / učiteljice / ravnatelja skozi zgodovino**
5. **Učenec, dijak, študent: od vrta do univerze za tretje življenjsko obdobje**

6. **Pogledi na pouk zgodovine v šoli** (pripravlja Šolska sekcija ZZDS)
 - a) Za boljše učbenike v osnovnih in srednjih šolah!
 - b) Izbrane teme – pouk »problematične« zgodovine.
 - c) Zgodovina in družboslovje.
 - d) Ali pouk zgodovine ustrezno sledi naglemu razvoju družbe? Ali so vsebine pouka zgodovine ustrezne za sodobni čas? Kako se spreminja položaj zgodovine na maturi in v nacionalnem preverjanju znanja?

V program zborovanja želimo vključiti predvsem izvirne raziskave, nova spoznanja in sveže analitične in primerjalne študije ter kritične preglede zgodovinarjev, pedagogov in drugih raziskovalcev zgodovinskega razvoja vzgoje in izobraževanja v vseh časovnih obdobjih. Pričakujemo zlasti problemsko obravnavo vzgojnega in izobraževalnega razvoja ter pedagoških vprašanj na posameznih regionalnih področjih ali v slovenskih deželah, predstavitev medsebojnih vplivov in povezav znotraj slovenskih krajev in **pogleda na prenos znanja iz tujine in v tujino. Dobrodošli so tudi prispevki o primerjalnem razvoju izobraževanja v mednarodnem prostoru, novi metodološki pristopi, posebej še raziskave, ki se dotikajo izobraževanja v našem sosedstvu, tudi šolanja Slovencev v tujini in slovenskega izobraževalnega delovanja izven slovenskih dežel.**

Programski odbor:

so-predsedujoča: dr. **Branko Šuštar**, Slov. šolski muzej; predsednik ZZDS

in izr. prof. dr. **Aleš Gabrič**, Inštitut za novejšo zgodovino; podpredsednik ZZDS

Člani:

doc. dr. **Bojan Balkovec**, Univ. v Ljubljani; Šolska sekcija ZZDS
doc. dr. **Dragica Čeč**, Univ. na Primorskem; podpredsednica ZZDS
mag. **Ana Marija Lamut**, Univ. v Ljubljani; tajnica ZZDS
mag. **Marjetka Balkovec Debevec**, Slovenski šolski muzej; Sekcija ZZDS za zgodovino izobraževanja
dr. **Karla Oder**, Koroško zgodovinsko društvo, Ravne na Koroškem
mag. **Stane Berzelak**, ravnatelj, Gimnazija Slovenj Gradec
izr. prof. dr. **Tadej Vidmar**, Univ. v Ljubljani
Maja Hakl Saje, Historia, sodelavka ZZDS

Mednarodni znanstveni odbor: člani programskega odbora in

doc. dr. *Andreja Barle Lakota*, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS, Ljubljana
dr. *Štefka Batinič*, Hrvaški šolski muzej, Zagreb, Hrvaška
dr. *Jože Ciperle*, Univerza v Ljubljani
dr. *Teodor Domej*, Avstrija
doc. dr. *Árpád Hornyák*, Univ. Pécs, Madžarska
prof. dr. *Bogdan Kolar*, Univerza v Ljubljani
prof. ddr. *Uwe Krebs*, Univ. Erlangen-Nürnberg, Nemčija
prof. dr. *Juri Meda*, Univ. Macerata, Italija
izr. prof. dr. *Mirjam Milharčič Hladnik*, ZRC SAZU, Ljubljana
prof. dr. *Zdenko Medveš*, Univerza v Ljubljani
prof. dr. *Mojca Peček Čuk*, Univerza v Ljubljani
prof. dr. *Edvard Protner*, Univerza v Mariboru
dr. *Erika Rustja*, Urad za razvoj izobraževanja, MIZŠ, Ljubljana
doc. dr. *Ljiljana Stankov*, Visoka šola strokovnih študij za vzgojitelje, Šabac, Srbija
dr. *Imre Szilágyi*, Madžarska
dr. *Jan Šimek*, Muzej in knjižnica J. A. Komenskega, Praga, Češka
prof. dr. *Peter Vodopivec*, Inštitut za novejšo zgodovino, Ljubljana

Zborovanje je odprto tudi za udeležence iz tujine, zato bo poleg slovenščine jezik konference tudi angleščina.

38. zborovanje ZZDS bo v sodelovanju s Koroškim zgodovinskim društvom pripravljeno na **Ravnah na Koroškem** (Slovenija), v kraju s 400 letno železarsko tradicijo v dolini reke Meže, blizu slovensko-avstrijske meje. Ravne na Koroškem so od Maribora oddaljene 69 km, od Celja 63 km, od Ljubljane pa 115 km. Ravne na Koroškem so 95 km oddaljene od avstrijskega Gradca in 70 km od Celovca. Koroška: <http://www.koroska.si/si/>

Zborovanje bo potekalo v novih prostorih **Srednje šole Ravne**, Na Gradu 4a, 2390 Ravne na Koroškem, <http://www.srednjasolaravne.si/> in **Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika na Ravnah** od srede, 28. 9. do petka 30. 9. 2016 v obliki plenarnih zasedanj, paralelnih sekcij in okroglih miz.

Predlogi prispevkov (povzetkov)

Zainteresirani avtorji naj **predloge prispevkov (povzetkov)** z naslovom in povzetkom do 200 besed, 5 ključnih besed in kratko navedbo virov za svojo raziskavo oz. metodologijo dela ter svojimi podatki (ime, priimek, znanstveni / strokovni naziv, ustanova, e-naslov, članstvo društvu) pošljejo do **5. februarja 2016** po elektronski pošti na naslov: 38zzds2016@gmail.com. **Uporabite formular na spleti strani konference!** Odgovor o vključitvi predlaganega prispevka v program zborovanja bodo prejeli predlagatelji do 15. marca 2016. Podrobnosti sledijo na spletni strani ZZDS <http://zzds.si>

Kotizacija in predstavitve

Za kritje stroškov prevoza in bivanja poskrbijo udeleženci sami. **Kotizacija za zborovanje** za vse udeležence znaša **45 EUR** (za avtorje sprejetih prispevkov in druge udeležence) s plačilom do 30. 6. (Early bird registration). Po 1. 7. je kotizacija **60 EUR**. Prijava udeležbe in plačilo kotizacije je možno do 15. 9. 2016.

Za vse avtorje sprejetih prispevkov velja, da morajo potrditi udeležbo s plačilom kotizacije najkasneje do 30. 6. 2016, da bodo vključeni z objavo povzetka v končni program zborovanja. V kotizacijo je vključeno gradivo zborovanja s povzetki prispevkov, lahko kosilo ter osvežitev s kavo v odmorih.

Predstavitve na zborovanju: Avtorji bodo lahko svoje prispevke predstavili v paralelnih panelih ali na okroglih mizah z 10 do 15 minutnimi predavanji, ki jim bo sledila 5 minutna diskusija. Od avtorjev pričakujemo primerno Power Point predstavitev in upoštevanje odmerjenega časa.

Objava publikacije. Odbor konference bo izbrane prispevke zborovanja po recenzijskem postopku objavil v znanstveni publikaciji zborovanja, ki bo izšla do naslednjega zborovanja v obliki znanstvene publikacije.

PLAČILO – Kotizacijo zborovanja poravnajte s plačilom na bančni račun ZZDS.

ime računa: Zveza zgodovinskih društev Slovenije / HAS Historical Association of Slovenia;

naslov: Aškerčeva cesta 2, 1000 Ljubljana, Slovenija

IBAN: SI56 0201 0001 2083 935;

Swift code: LJBAS12X

Prosimo, uporabite to referenčno kodo: 99-2016

Račun je odprt pri banki: NLB d.d., Trg republike 2, 1000 Ljubljana, Slovenija

Davčna številka ZZDS: SI95580182

Vse bančne stroške poravnava plačnik – udeleženec zborovanja! Jasno označite v bančnih formularjih polno ime udeleženca zborovanja za katerega je plačana kotizacija. Račun za opravljeno plačilo kotizacije bomo izročili udeležencem zborovanja ob registraciji na konferenci.

Vračilo plačane kotizacije. Odpoved udeležbe na zborovanju sporočite pisno z e-pošto na naslov programskega odbora (38zzds2016@gmail.com) najkasneje do 1. 9. 2016, da vam bomo lahko vrnili plačano kotizacijo, razen administrativnih stroškov v višini 30 EUR. Za odpovedi po 1. 9. 2016 ne bo vrčila denarja, kakor tudi v primeru, da se prijavljenec ne udeleži zborovanja.

Dostop do zborovanja in nastanitve:

Udeležence iz tujine v angl. razpisu podrobneje obveščamo o možnostih uporabe letališča Ljubljana Jože Pučnik Airport <http://www.lju-airport.si/eng> in bližnjih letališč kot so Benetke, Milano, Trst in Gradec. http://www.slovenia.info/en/Z-letalom.htm?by_air=0&lng=2&redirected=1;
<http://www.goopti.com/> Od tam vozi v Slovenijo tudi nizkocenovni prevoznik GoOpti. ©GoOpti

Nastanitve:

Udeležence naprošamo, da si sami uredijo prenočišča. Seznam spodaj obsega nekaj informacij o možnostih (prosimo preverite cene in podrobno lokacijo!). Pri rezervacijah označite »2016 zborovanje / conference«. Vsak udeleženec plača svoje prenočišče neposredno v hotelu/hostlu/gostišču.

Nastanitve: <http://www.koroska.si/si/nastanitve>

Hotel Delalut***, Ravne na Koroškem ; <http://www.delalut.si/index.php?lang=en>

Hostel Punkl, Ravne na Koroškem; <http://www.punkl.si/en>

Prevalje so oddaljene od Raven 4 km.

Gostišče Krivograd, Poljana 10a, 2391 Prevalje; <http://www.krivograd.si/sobe/>

Brančurnik, Pri Brančurniku 1, 2391 Prevalje; <http://brancurnik.si/>

Ecohotel Koroš, Jamnica 10, 2391 Prevalje; <http://www.bikenomad.com/>

Z lastnim prevozom so dostopne tudi Turistične kmetije Šentanel, <http://www.koroska.si/si/nastanitve/turisticne-kmetije>

Hotel Korošica****, Otiški vrh 25 D, 2373 Šentjanž pri Dravogradu; <http://www.korosica.si/?lang=si>

Dravograd (hotel; <http://www.hotel-dravograd.com/>) je oddaljen 9 km in Slovenj Gradec 13 km od Raven. *P.s.: Če bo potrebno, bo v času zborovanja organiziran jutranji prevoz do prireditvenega prostora zborovanja (Ravne na Koroškem) in večerna vrnitev do središča Dravograd in Slovenj Gradca.*